

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v týdnu od 6. 5. do 12. 5. 2013

Ing. Mgr. Karel Hlaváček

Bc. Irena Škrobáková

květen 2013

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Dne 9. 5. 2013 zastupitelé takzvané Trojky, tedy Evropské komise, Evropské centrální banky a Mezinárodního měnového fondu (MMF), vydali v pořadí desáté hodnocení vládního hospodářského programu **Irska**. Podle expertní komise se Irsku daří dodržet plán a je tak na cestě k postupnému oživení ekonomiky. Pro tento rok by měla irská ekonomika růst o 1 %, v roce 2014 o více než 2 %. Pozitivně jsou vnímány kroky irské vlády v oblasti veřejných financí i finančního trhu. Irská vláda v březnu prodala své první desetileté dluhopisy od získání pomoci v roce 2010, což byl podle MMF další důležitý krok k úplnému návratu země na dluhopisové trhy. Fiskální cíl pro rok 2012, který ukládal Irsku snížit rozpočtový deficit pod hranici 8,6 % HDP, se podařilo naplnit.¹ Irská vláda se rovněž zavázala snížit schodek rozpočtu na 7,5 % HDP pro tento rok. Trojka ovšem upozorňuje na vysokou míru nezaměstnanosti a potřebu podpory vzniku nových pracovních míst. V návaznosti na výsledky irského hospodářského plánu byly s irskými zástupci projednávány i přípravy na opuštění záchranného plánu. Závěry hodnotící zprávy by mohly pro Irsko znamenat zpřístupnění další 1 miliardy eur z MMF, 1 miliardy eur prostřednictvím ESFS (European Financial Stability Facility) a půl miliardy eur v rámci bilaterálních půjček. Vydání další hodnotící zprávy je naplánováno na červenec tohoto roku.²

Dne 9. 5. 2013 Mezinárodní měnový fond určil datum pro jednání výkonné rady, která rozhodne o termínu vyplacení první půjčky pro **Kypr**. Gerry Rice, mluvčí MMF, uvedl na pravidelné tiskové konferenci, že je velmi pravděpodobné, že se o prvním vyplacení pomoci pro Kypr rozhodne již tento týden dne 15. 5. 2013.³ Kypr se dohodl s EU a MMF na záchranném úvěru minulý měsíc. Stal se tak pátou zemí eurozóny, která musela požádat o záchranný úvěr. Pomoci Kypru má také Rusko, které bude jednat o prodloužení splatnosti 2,5 miliardového úvěru pro Kypr o dva roky a sníží roční úvěrové sazby na 2,5 %.⁴ Ruský ministr financí tak vyvrátil, že by bylo prodloužení jistou záležitostí. Dále doplnil, že takové

¹ European Commission: National Strategic Report 2012: Ireland. prosinec 2012. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/doc/strategic_report/2012/ie_strat_report_2012.pdf.

² European Commission: Statement by EC, ECB and IMF on the Tenth Review Mission to Ireland. 9. 5. 2013. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-401_en.htm.

³ International Monetary Fund: Transcript of a Press Briefing by Gerry Rice, Director, Communications Department, International Monetary Fund. 9. 5. 2013. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/tr/2013/tr050913.htm>.

⁴ EUobserver: Cyprus FM: Russia to extend loan deadline. 10. 5. 2013. Dostupné z: <http://euobserver.com/tickers/120072>.

rozhodnutí bude vyžadovat souhlas parlamentu. Půjčka byla Kypru poskytnuta v roce 2011 na pět let s ročním úrokem na úrovni 4,5 %.⁵

MFF také předeslal, že dne 31. 5. 2013 bude jednat o poskytnutí již třetí splátky pomoci **Řecku** v návaznosti na dokončení další kontroly tamního vývoje.⁶ MMF uvedl, že Řecko od roku 2010 dosáhlo pokroku ve snižování rozpočtového deficitu, je však nutné zaměřit se na omezení daňových úniků a podporu pracovního trhu (míra nezaměstnanosti se pohybuje okolo 27 %). I přes pokrok, který MMF zaznamenal v oblasti veřejných financí, zůstává státní dluh příliš vysoký. Řecko tak musí snížit veřejný dluh, který nyní činí 156,9 % HDP,⁷ na 124 % HDP do roku 2020 a do roku 2022 na 110 %. Gerry Rice v prohlášení vyvrátil, že by měla být Řecku odepsána další část dluhu, země by s největší pravděpodobností měla obdržet další část pomoci na začátku června.⁸

Slovinská vláda zveřejnila dne 9. 5. 2013 privatizační plán a oznámila zvýšení DPH od 1. 7. 2013 z 20 % na 22 %. Tímto krokem Slovinsko reaguje na snížení ratingu agenturou Moody's o dva stupně - Baa2 na Ba1 (čímž se v rámci ratingového hodnocení dostává do spekulativního pásma). Důvodem snížení ratingu je podle agentury špatný stav bankovního sektoru země, stav vládních financí a nejistý výhled dalšího financování. Slovinsko se chce privatizací 15 státních podniků včetně druhé největší banky a státních aerolinií vyhnout bankovní krizi, tak aby nemuselo žádat o mezinárodní finanční pomoc. Plán předpokládá, že se Slovinsku podaří úspornými opatřeními získat jednu miliardu eur ročně. Dále má být v roce 2015 zavedena nová daň z nemovitosti, do budoucna se počítá i se zvýšením DPH na jídlo a další položky denní potřeby z 8,5 % na 9,5 %.⁹ Olli Rehn, komisař pro hospodářské a měnové záležitosti, oceňuje snahu slovinské vlády na podporu své ekonomiky, zároveň však

⁵ Reuters: Russia hasn't yet agreed to extend Cyprus loan - deputy finance minister. 11. 5. 2013. Dostupné z: <http://uk.reuters.com/article/2013/05/11/uk-ebd-economy-russia-loan-idUKBRE94A04920130511>.

⁶ International Monetary Fund: Transcript of a Press Briefing by Gerry Rice, Director, Communications Department, International Monetary Fund. 9. 5. 2013. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/tr/2013/tr050913.htm>.

⁷ Eurostat: Euro area and EU27 government deficit at 3.7% and 4.0% of GDP respectively. 22. 4. 2013. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-22042013-AP/EN/2-22042013-AP-EN.PDF.

⁸ International Monetary Fund: Greece – 2013 Article IV Consultation Concluding Statement of the IMF Mission. 3. 5. 2013. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/ms/2013/050313.htm>.

⁹ EUbusiness: Slovenia adopts austerity action plan to avert bailout. 9. 5. 2013. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/news-eu/slovenia-debt.ogo/>.

Aktuální vývoj v eurozóně v týdnu od 6. 5. do 12. 5. 2013

dodává, že je brzy na to říci, zda Slovinsko nakonec bude muset požádat o mezinárodní finanční pomoc.¹⁰

¹⁰ European Commission: SPEECH - Intervention in ECON committee on macroeconomic imbalances and fiscal policy. 25. 4. 2013. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-13-364_en.htm.